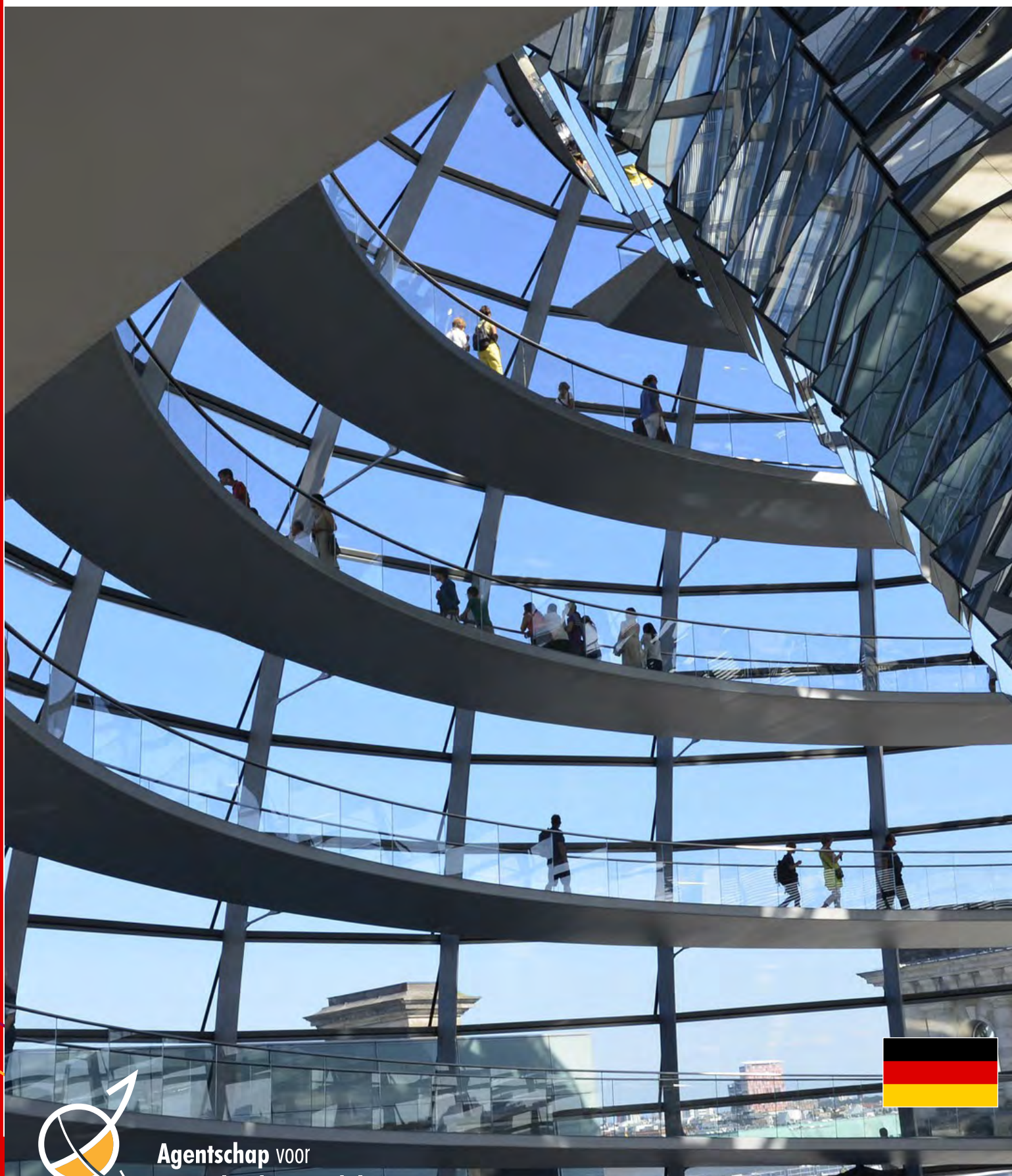

Handelsbetrekkingen van België met

DUITSLAND

Deze statistische nota is ook beschikbaar op de website van het Agentschap voor Buitenlandse Handel : www.abh-ace.be

Agentschap voor
Buitenlandse Handel

INHOUDSTAFEL

1	Duitsland als handelspartner	2
1.1	De belangrijkste klanten en leveranciers van Duitsland.....	2
1.2	Belang van België en de andere EU-landen in de handel met Duitsland	4
1.2.1	Export.....	4
1.2.2	Import	6
2	Belang van Duitsland en haar buurlanden in de Belgische buitenlandse handel (2023)	8
3	Bilaterale handelsbetrekkingen	9
3.1	Handelsverkeer in goederen.....	9
3.1.1	Export.....	11
3.1.2	Import	13
3.1.3	Algemene evolutie van de handel in goederen na de eerste drie maanden van 2024	15
3.2	Handelsverkeer in diensten	16
3.2.1	Export.....	17
3.2.2	Import	18
3.2.3	Algemene evolutie van de handel in diensten na de eerste drie maanden van 2024	19
4	Enkele economische indicatoren - Duitsland	20
5	Methodologische opmerkingen	21
5.1	Concept.....	21
5.2	Index van de eenheidsprijs in de in- en uitvoer.....	22
6	Bronnen.....	23
7	Contacten	23

1 DUITSLAND ALS HANDELSPARTNER

In het eerste deel van deze publicatie tonen tabellen en figuren het belang van de Duitse economie voor de landen van de Europese Unie en de rest van de wereld. Zo bekijken we

welke landen voor Duitsland de belangrijkste klanten en leveranciers van goederen waren en wat het relatieve belang van Duitsland is voor de handel van elk van de EU-lidstaten.

1.1 DE BELANGRIJKSTE KLANTEN EN LEVERANCIERS VAN DUITSLAND

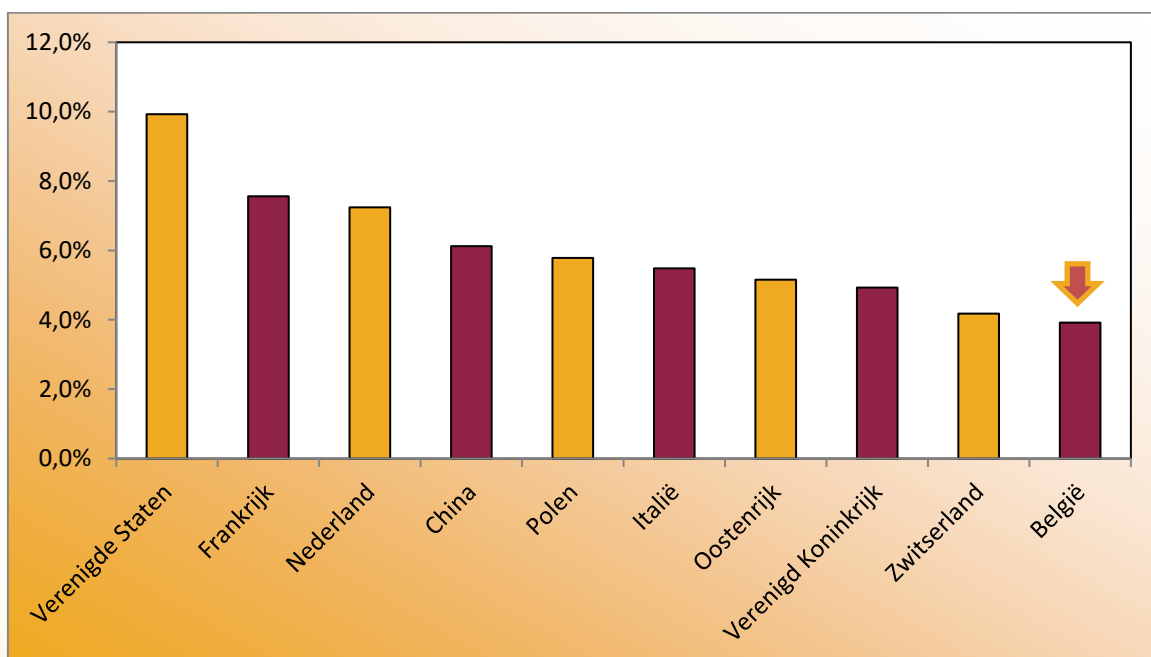
KLANTEN

De totale waarde van de Duitse export van goederen bedroeg 1.589,3 miljard EUR in 2023, hetzij een lichte daling van 0,3% (-4,0 miljard EUR) in vergelijking met een jaar eerder. De tien onderstaande landen vertegenwoordigden in 2023 samen drie vijfde (60,3%) van de totale Duitse uitvoer van goederen. De eerste plaats werd ingenomen door de Verenigde Staten met 9,9% en een bedrag van 157,7 miljard EUR, terwijl Frankrijk en Nederland de top drie vervolledigden met een aandeel van respectievelijk 7,6% en 7,2%. Buiten de VS

was China (4de plaats) het enige andere niet-Europese land in de top 10 van belangrijkste exportpartners van Duitsland met een aandeel van 6,1%.

In 2023 was België wereldwijd de 10de voornaamste klant van goederen uit Duitsland. Dit is dezelfde positie die het reeds sinds 2013 innam, terwijl ons land de twee jaren voordien telkens de 9de voornaamste klant van Duitsland was. Het aandeel van België in de totale Duitse uitvoer van goederen bedroeg 3,9% in 2023.

FIGUUR 1: BELANGRIJKSTE HANDELSPARTNERS VAN DUITSLAND OP BASIS VAN HUN AANDEEL IN DE DUITSE EXPORT (2023 – IN %)

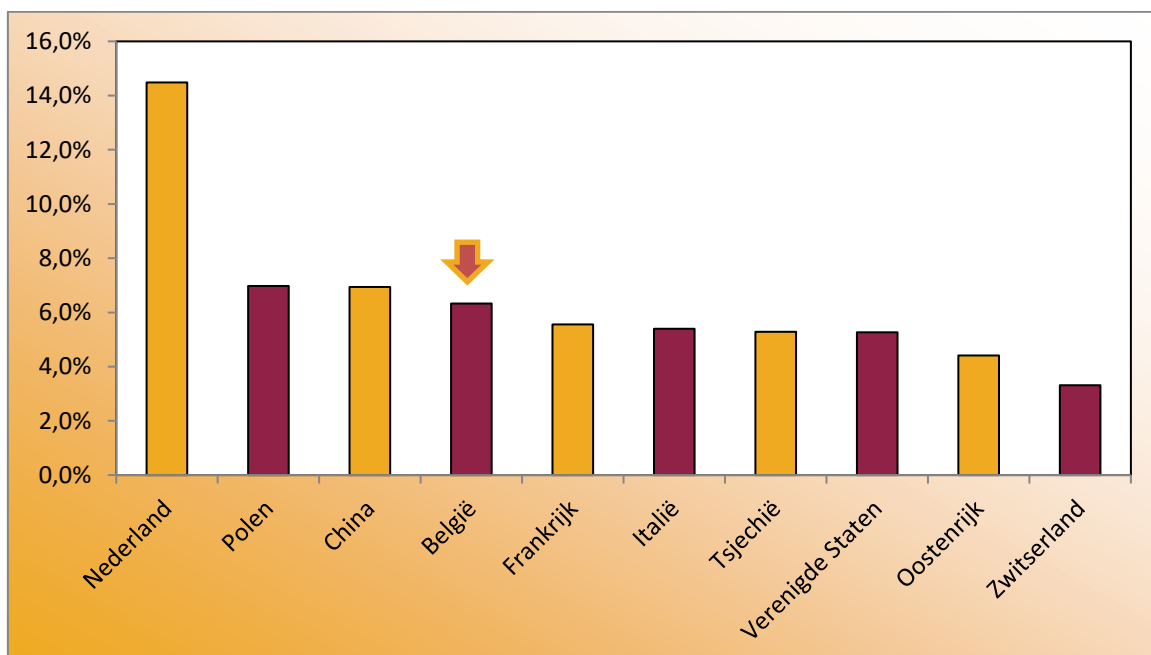
LEVERANCIERS

De totale waarde van de Duitse import van goederen bedroeg 1.365,7 miljard EUR in 2023, hetzij een daling van 9,3% (-139,5 miljard EUR) in vergelijking met een jaar eerder. De tien onderstaande landen vertegenwoordigden in 2023 samen bijna twee derde (64,0%) van de totale Duitse invoer van goederen. Nederland was wereldwijd de voornaamste leverancier van goederen aan Duitsland met 14,5% en een bedrag van 197,9 miljard EUR, terwijl Polen en China de top drie vervolledigden met een aandeel van respectievelijk 7,0% en 6,9%. China en de Verenigde Staten (8ste

belangrijkste leverancier met een aandeel van 5,3%) waren de enige niet-Europese landen in de top 10 van de belangrijkste handelspartners van Duitsland op basis van hun aandeel in de totale Duitse import van goederen.

In 2023 was België wereldwijd de 4de voornaamste leverancier van goederen aan Duitsland met een aandeel van 6,3%. Een jaar eerder was ons land nog de 3de belangrijkste leverancier van goederen aan Duitsland, terwijl het in 2021 eerder al de vierde plaats in deze ranking innam.

FIGUUR 2: BELANGRIJKSTE HANDELSPARTNERS VAN DUITSLAND OP BASIS VAN HUN AANDEEL IN DE DUITSE IMPORT (2023 – IN %)

1.2 BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET DUITSLAND

1.2.1 EXPORT

De totale export van goederen vanuit de Europese Unie (EU-27) naar Duitsland was in 2023 goed voor een bedrag van 925,1 miljard EUR. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 10,5%, waarmee het binnen de EU de 3de belangrijkste exporteur van goederen naar Duitsland was.** Nederland nam de 1ste plaats in met een aandeel van 22,7% en een bedrag van 210,1 miljard EUR, terwijl Polen de tweede plaats bezette met een aandeel van 10,7%.

Terwijl de waarde van de Europese uitvoer (EU-27) naar Duitsland in 2023 6,2% (-60,9 miljard EUR) onder het niveau van een jaar eerder lag, is de Belgische export er afgelopen jaar met 23,8% (-30,3 miljard EUR) op achteruit gegaan. Het feit dat de Belgische uitvoer van

goederen naar Duitsland procentueel gezien sterker is afgenomen dan de totale EU-uitvoer naar dit land, heeft ertoe geleid dat het aandeel van België binnen de EU-export van goederen naar Duitsland is gedaald in 2023.

Terwijl de Nederlandse export van goederen naar Duitsland in 2023 met 12,8% (-30,9 miljard EUR) afnam vanwege de gedaalde uitvoer van o.a. 'bitumineuze steenkool', 'antraciet' en 'draagbare automatische gegevensverwerkende machines, wegende niet meer dan 10 kg, die ten minste bestaan uit een centrale verwerkingseenheid, een toetsenbord en een beeldscherm', ging die van Polen er met 3,5% (+3,3 miljard EUR) op vooruit vanwege de hogere waarde voor 'lithiumion-accumulatoren' en 'sigaretten'.

TABEL 1: EVOLUTIE VAN DE EXPORT NAAR DUITSLAND

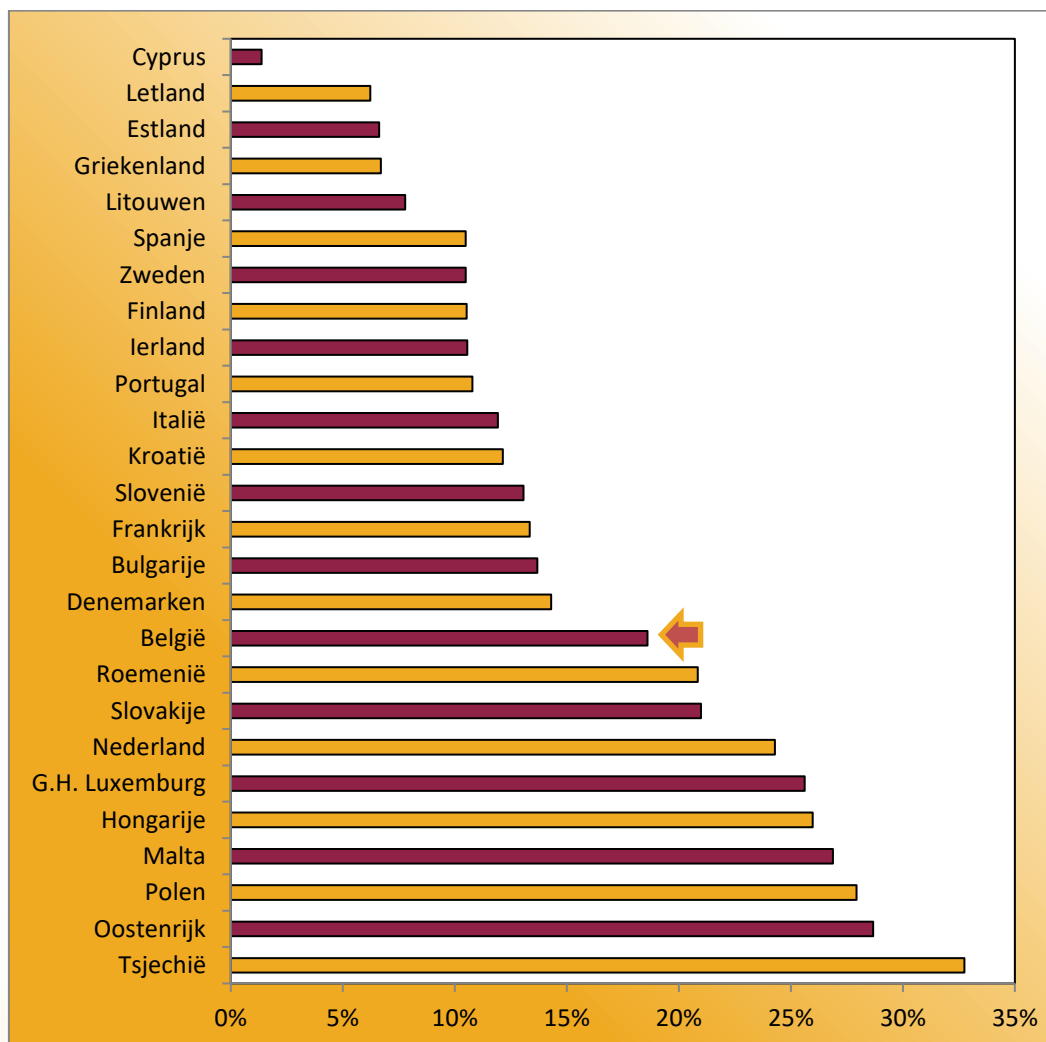
In miljard EUR	2022	2023	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Nederland	241,1	210,1	-12,8	22,7
2 Polen	95,3	98,6	3,5	10,7
3 België	127,5	97,2	-23,8	10,5
...				
Totaal EU-27	986,0	925,1	-6,2	100,0

Als gekeken wordt naar het aandeel van de Duitse markt in termen van de totale goederenuitvoer van iedere EU-lidstaat, zien we dat 18,6% van de totale Belgische goederenuitvoer in 2023 bestemd was voor Duitsland. Hiermee nam ons land het voorbije jaar de tiende plaats in op de lijst met het relatieve belang van de Duitse markt voor de export van iedere EU-lidstaat. In 2013 was slechts 16,9% van de Belgische export van goederen bestemd voor de Duitse markt, waarna het aandeel in de hierop volgende jaren daalde tot 16,6% in 2016. Vervolgens groeide het aandeel opnieuw tot 17,9% in 2018 en 2019, alvorens in 2020 lichtjes af te nemen tot 17,5%. Daarna steeg

het aandeel van Duitsland in de Belgische export opnieuw tot 18,9% in 2021, waarna het aandeel in 2022 met 21,4% haar hoogste niveau van de voorbije tien jaar bereikte.

Duitsland is traditioneel veruit de belangrijkste exportmarkt voor Tsjechische goederen. Elk jaar wordt steeds meer dan 30% van de totale Tsjechische export van goederen naar Duitsland uitgevoerd. In 2023 liep dit aandeel op tot 32,8%, nadat het een jaar eerder 32,7% bedroeg. Voor wat de export betreft, waren Cyprus (1,4%), Letland (6,2%) en Estland (6,6%) binnen de Europese Unie het minst gericht op de Duitse markt.

FIGUUR 3: AANDEEL VAN DUITSLAND IN DE TOTALE GOEDERENEXPORT VAN IEDER EU-LAND (2023 – IN %)

1.2.2 IMPORT

De totale import van goederen vanwege de Europese Unie (EU-27) uit Duitsland bedroeg 859,5 miljard EUR in 2023. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 7,1%, waarmee het binnen de EU de 6de belangrijkste importeur van goederen uit Duitsland was.** Frankrijk was binnen de EU de voornaamste importeur van goederen uit Duitsland met een aandeel van 13,0% en een bedrag van net geen 111,4 miljard EUR, terwijl Nederland en Italië de tweede en derde plaats opeisten met een aandeel van respectievelijk 12,9% en 10,4%.

Terwijl de Europese invoer (EU-27) uit Duitsland tussen 2022 en 2023 met 2,4% (-20,7 miljard EUR) is gedaald, verminderde de Belgische import uit dit land met 4,0%, van 63,9 miljard EUR tot 61,3 miljard EUR. Het feit dat de Belgische invoer van goederen uit Duitsland procentueel gezien sterker is afgenomen dan de totale EU-invoer uit dit land, heeft ertoe geleid dat het aandeel van België binnen de EU-import van goederen uit Duitsland is gedaald in 2023.

De Franse import van goederen uit Duitsland verminderde in 2023 met 2,9% (-3,3 miljard EUR) vanwege de lagere waarde voor o.a. 'elektrische energie' en 'gasvormig aardgas', terwijl die van Nederland vrijwel ongewijzigd bleef (+0,0%, hetzij +15,4 miljoen EUR). Daarnaast daalde de Italiaanse import uit Duitsland lichtjes met 0,1% (-95,5 miljoen EUR).

TABEL 2: EVOLUTIE VAN DE IMPORT UIT DUITSLAND

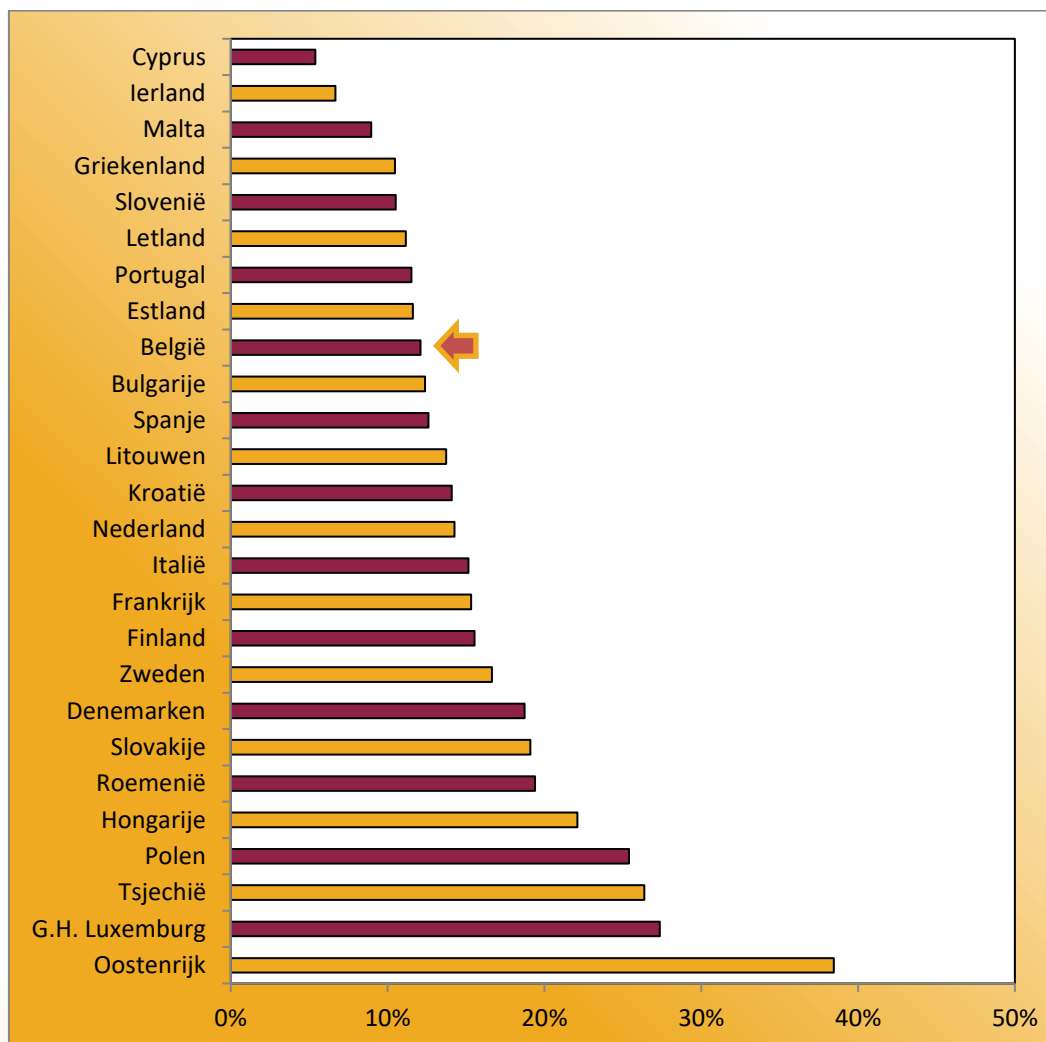
In miljard EUR	2022	2023	Variatie (in %)	Aandeel (in %)
1 Frankrijk	114,7	111,4	-2,9	13,0
2 Nederland	111,0	111,1	0,0	12,9
3 Italië	89,8	89,7	-0,1	10,4
...				
6 België	63,9	61,3	-4,0	7,1
...				
Totaal EU-27	880,3	859,5	-2,4	100,0

Als we kijken naar het aandeel van Duitsland in de totale goederenimport van iedere EU-lidstaat, zien we dat in 2023 12,1% van de totale Belgische invoer van goederen uit Duitsland kwam. Duitsland, dat in 2013 goed was voor 13,5% van de totale Belgische import van goederen, zag haar aandeel tijdens de twee hieropvolgende jaren afnemen tot achtereenvolgens 13,1% en 12,8%. Vervolgens nam het aandeel in 2016 en 2017 opnieuw toe tot respectievelijk 13,6% en 13,9%, om vervolgens terug te vallen tot 13,0% in 2018. Nadat het aandeel in 2019 wederom was gestegen tot 13,3%, was in 2020 en 2021 achtereenvolgens 13,8% en 14,4% van de totale Belgische import van goederen afkomstig uit Duitsland. Dit aandeel nam daarna in 2022 af tot

10,9%, het laagste niveau van de voorbije tien jaar.

Oostenrijk was het voorbije jaar voor 38,5% van zijn goederenimport afhankelijk van Duitsland. Hoewel Oostenrijk relatief gezien nog steeds de meeste goederen uit Duitsland invoert binnen de EU, was het de voorbije twee jaar iets meer afhankelijk van andere landen voor zijn import. Het aandeel van Duitsland in de totale Oostenrijkse import van goederen lag de voorbije twee jaar immers onder de grens van 40%, terwijl het er in de periode 2013-2021 telkens boven lag. De EU-landen het minst afhankelijk van Duitsland voor hun invoer van goederen waren het voorbije jaar Cyprus (5,4%), Ierland (6,7%) en Malta (9,0%).

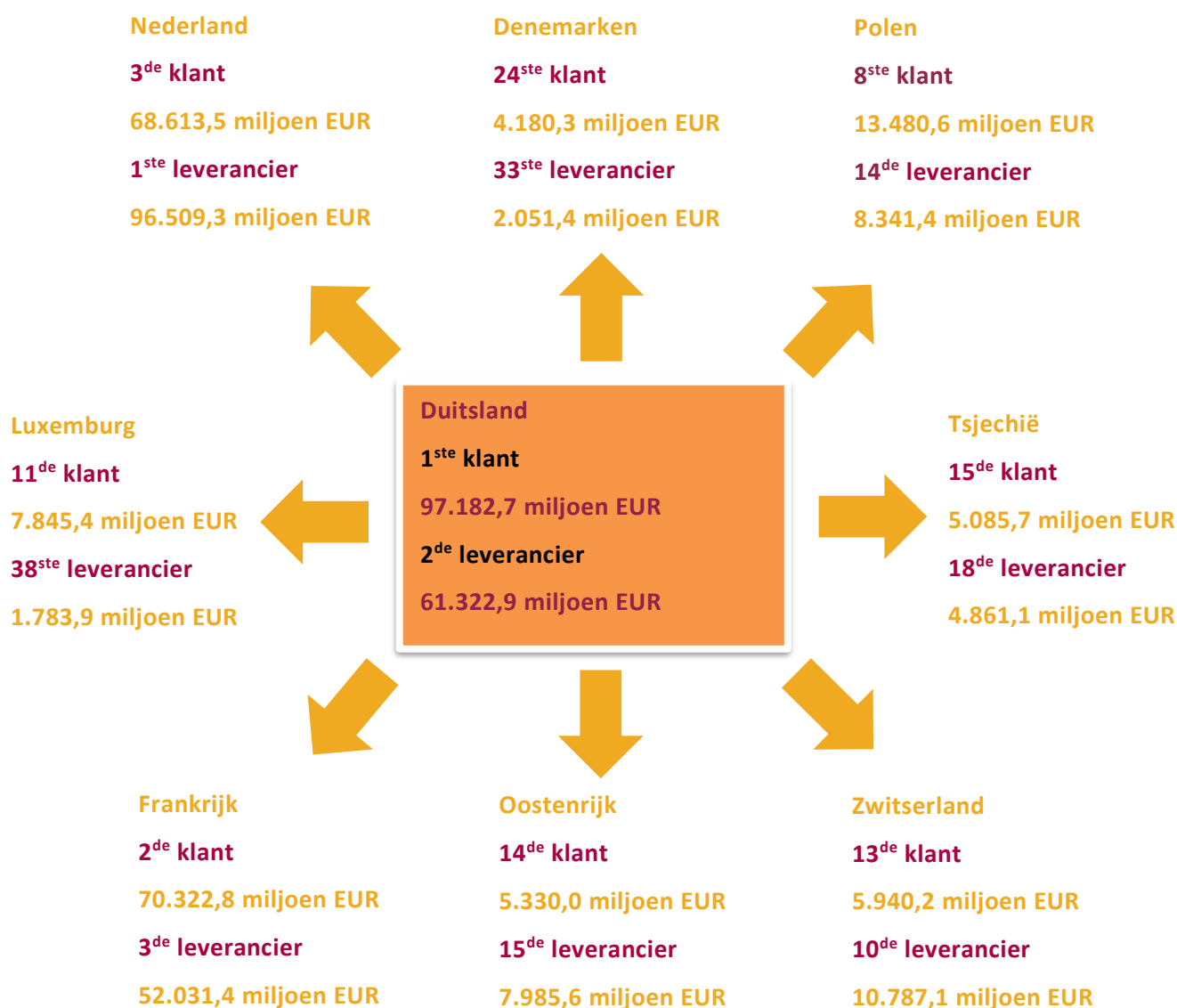
FIGUUR 4: AANDEEL VAN DUITSLAND IN DE TOTALE GOEDERENIMPORT VAN IEDER EU-LAND (2023 – IN %)

2 BELANG VAN DUITSLAND EN HAAR BUURLANDEN IN DE BELGISCHE BUITENLANDSE HANDEL (2023)

KLANT → BELGISCHE EXPORT

LEVERANCIER → BELGISCHE IMPORT

INTERESSE VOOR DUITSLAND

Het Exporteursbestand van het Agentschap voor Buitenlandse Handel telt 12.887 Belgische ondernemingen die naar Duitsland exporteren. Verder zijn er nog 14.643 bedrijven die interesse tonen voor deze markt.

3 BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3.1 HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

In 2023 stond Duitsland 1ste op de lijst van de voornaamste klanten van België, voor Frankrijk en Nederland.

De **uitvoer** van België naar Duitsland bedroeg ongeveer 97,2 miljard EUR in 2023 tegenover bijna 127,5 miljard EUR een jaar eerder, d.i. een afname van **23,8%** (-30,3 miljard EUR). In 2023 nam Duitsland 18,6% van de totale Belgische uitvoer voor zijn rekening.

Duitsland rangschikte zich in 2023 als 2de belangrijkste leverancier van België. Hiermee plaatste het land zich na Nederland, maar voor Frankrijk.

De Belgische **invoer** uit Duitsland bedroeg ruim 61,3 miljard EUR in 2023, hetzij een daling van 4,0% (-2,6 miljard EUR) in vergelijking met een jaar eerder. Het aandeel van dit land in de totale Belgische import bedroeg afgelopen jaar 12,1%.

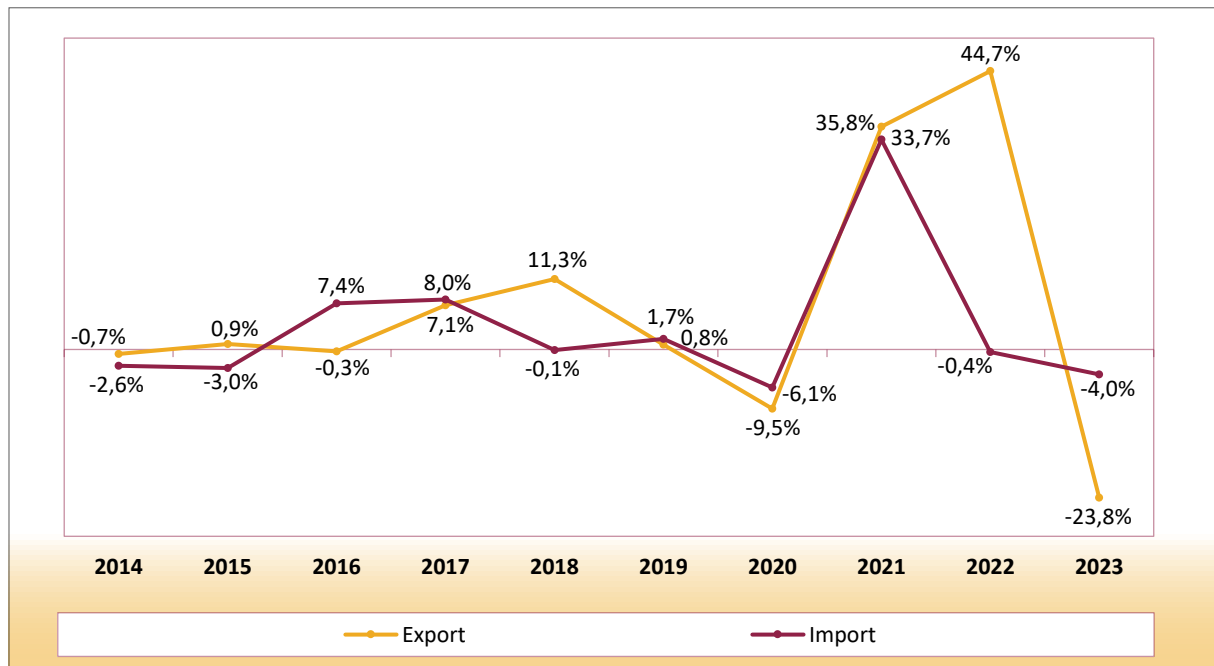
TABEL 3: EVOLUTIE VAN DE HANDELSBETREKKINGEN TUSSEN BELGIË EN DUITSLAND

In miljard EUR	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Export	59,3	59,8	59,6	63,9	71,1	71,7	64,9	88,1	127,5	97,2
Import	44,7	43,4	46,6	50,3	50,2	51,1	48,0	64,1	63,9	61,3
Handelsbalans	14,6	16,4	13,0	13,6	20,9	20,6	16,9	24,0	63,6	35,9
Export: variatie (in %)	-0,7	0,9	-0,3	7,1	11,3	0,8	-9,5	35,8	44,7	-23,8
Import: variatie (in %)	-2,6	-3,0	7,4	8,0	-0,1	1,7	-6,1	33,7	-0,4	-4,0

De **handelsbalans** voor goederen van België met Duitsland vertoont traditioneel een surplus in het voordeel van ons land. Het overschot, dat 14,6 miljard EUR bedroeg in 2014, nam het daaropvolgende jaar toe tot 16,4 miljard EUR. In 2016 viel het surplus terug tot 13,0 miljard EUR, het laagste niveau van de voorbije tien jaar, doordat de uitvoer lichtjes afnam terwijl de invoer opnieuw aanknoopte met een groei. Vervolgens steeg het overschot in 2017 en 2018 wederom tot respectievelijk 13,6 miljard EUR en 20,9 miljard EUR aangezien de waarde van de uitvoer eerst sterker groeide dan die van de invoer, waarna de uitvoer verder bleef

stijgen terwijl de invoer lichtjes verminderde. Nadat het overschot in 2019 (20,6 miljard EUR) en 2020 (16,9 miljard EUR) opnieuw was afgenomen, nam het surplus op de Belgische handelsbalans voor goederen met Duitsland eerst toe tot 24,0 miljard EUR in 2021, waarna het in 2022 verder opliep tot niet minder dan 63,6 miljard EUR, hetgeen kan toegeschreven worden aan de bijzonder sterke groei van de uitvoer. Tenslotte was de terugval van de uitvoer in 2023 signifikanter dan die van de invoer, hetgeen ertoe leidde dat het handelsoverschot afgelopen jaar werd gereduceerd tot 35,9 miljard EUR.

FIGUUR 5: VARIATIE VAN DE IN- EN UITVOER (IN %)

Nadat de totale Belgische **export** van goederen naar Duitsland in 2014 met 0,7% was afgenomen, was er in 2015 een licht herstel met 0,9%. In 2016 daalde de uitvoer lichtjes met 0,3%, waarna in 2017 (+7,1%) en 2018 (+11,3%) er een sterke groei werd opgetekend en dit vanwege de hogere waarde voor o.a. minerale producten, chemische producten en onedele metalen. Vervolgens werd in 2019 nog een verdere groei van 0,8% geregistreerd, waarna de export een jaar later met 9,5% terugviel door de verminderde uitvoer van onder meer minerale producten en chemische producten. In 2021 en 2022 werd telkens een sterk hogere waarde opgetekend voor chemische producten en vooral minerale producten, waardoor de totale Belgische export van goederen naar Duitsland er gedurende deze twee jaren achtereenvolgens met 35,8% en 44,7% op vooruit ging. Tenslotte was er in 2023 een sterke terugval in de uitvoer van de twee hiervoor genoemde productgroepen, waardoor ook de totale export afgelopen jaar met 23,8% verminderde.

De Belgische **import** van goederen uit Duitsland, die zowel in 2014 (-2,6%) als 2015 (-3,0%) verminderde, knoopte in 2016 en 2017 opnieuw aan met een groei van achtereenvolgens 7,4% en 8,0% en dit mede vanwege de hogere waarde voor machines en toestellen en transportmaterieel. Vervolgens was er in 2018 (-0,1%) een lichte terugval van de import, gevolgd door een voorzichtig herstel met 1,7% in 2019. Nadat de import in 2020 met 6,1% was teruggevallen vanwege de gedaalde invoer van o.a. de eerder vermelde machines en toestellen en transportmaterieel, werd er in 2021 een groei van de Belgische import van goederen uit Duitsland van 33,7% geregistreerd en dit mede vanwege de hogere waarde voor chemische producten, machines en toestellen, onedele metalen en kunststoffen. Deze sterke groei werd gevolg door een lichte daling van de invoer van 0,4% in 2022, waarna de totale import in 2023 verder afnam met 4,0% door de lagere waarde voor onder meer chemische producten.

3.1.1 EXPORT

In 2023 bezetten **chemische producten** de koppositie in de Belgische export van goederen naar Duitsland. Met een bedrag van ongeveer 22,4 miljard EUR vertegenwoordigde deze groep van producten een aandeel van 23,1% in de totale export. Deze sectie was hoofdzakelijk samengesteld uit ‘vaccins voor menselijke geneeskunde’, ‘geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik’ en ‘immunologische producten’.

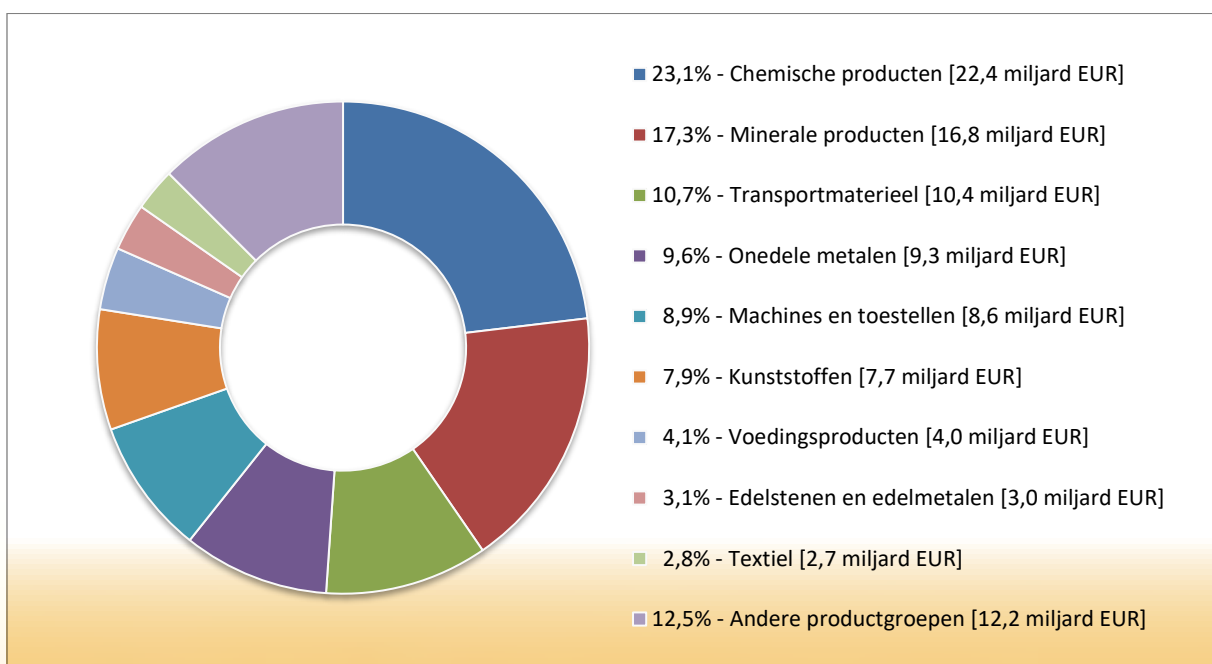
De uitvoer van **minerale producten** (belangrijkste sub-secties: ‘gasvormig aardgas’, ‘halfzware oliën’ en ‘lichte oliën en preparaten’) bedroeg iets meer dan 16,8 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 17,3%.

Transportmaterieel (belangrijkste sub-secties: ‘voertuigen met enkel een elektromotor voor voortbeweging’ en ‘voertuigen met enkel een zuigermotor met vonkontsteking met een cilinderinhoud van meer dan 1.500 doch niet meer dan 3.000 cm³’) vervulde de top drie met een aandeel van 10,7% en een exportwaarde van ongeveer 10,4 miljard EUR.

De overige productgroepen met een aandeel van meer dan 5,0% in de totale Belgische uitvoer van goederen naar Duitsland waren:

- **onedele metalen:** 9,3 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 9,6%;
- **machines en toestellen:** 8,6 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 8,9% en
- **kunststoffen:** 7,7 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 7,9%.

FIGUUR 6: BELGISCHE UITVOER NAAR DUITSLAND GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2023 - IN % EN EUR)

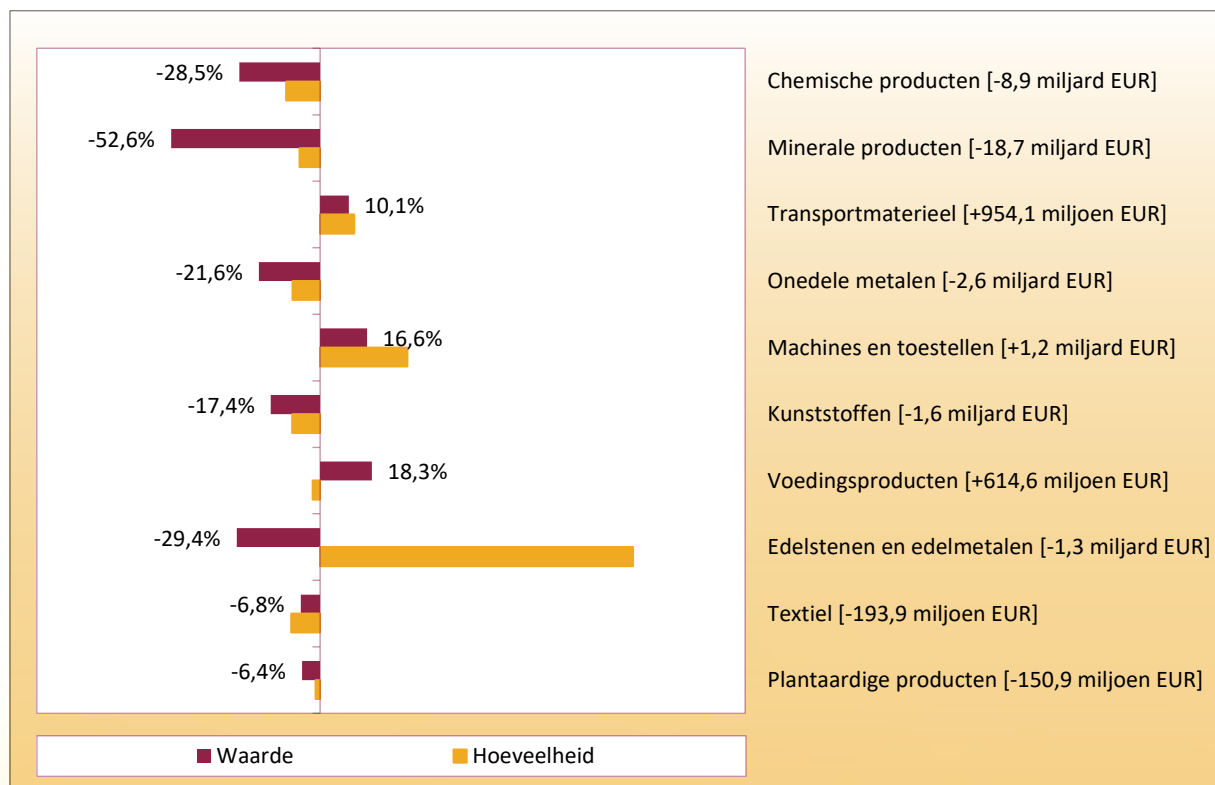
De daling van de totale Belgische export van goederen naar Duitsland met 23,8% was onder meer vanwege de verminderde uitvoer van **chemische producten** (-28,5%) en **minerale producten** (-52,6%). De waarde van de eerstgenoemde sectie nam met 8,9 miljard EUR af, voornamelijk door een terugval in de export van 'vaccins voor menselijke geneeskunde', terwijl de uitvoer van de laatstgenoemde groep producten met €18,7 miljard EUR verminderde door de lagere waarde voor 'gasvormig aardgas'.

De vijf overige productgroepen uit de top tien waarvan de uitvoer het voorbije jaar daalde, registreerden een terugval die varieerde van 6,4% (**plantaardige producten**) tot 29,4% (**edelstenen en edelmetalen**). De afname van deze laatste rubriek met om en bij de 1,3 miljard EUR was vooral vanwege de lagere waarde voor

'rhodium', 'palladium' en 'zilver'. Het feit dat de uitgevoerde hoeveelheid van deze laatste rubriek in tegenovergestelde richting van de waarde evolueerde, was vanwege de uitvoer van 'niet-monetair goud in onbewerkte vorm'. Deze sub-sectie had echter slechts een zeer minieme impact op de evolutie van de waarde.

De drie rubrieken uit de top tien waarvan de uitvoer in 2023 steeg, waren **transportmaterieel** (+10,1%, hetzij +954,1 miljoen EUR), **machines en toestellen** (+16,6%, hetzij +1,2 miljard EUR) en **voedingsproducten** (+18,3%, hetzij +614,6 miljoen EUR). De groei van deze laatste rubriek kan voornamelijk toegewezen worden aan de gestegen uitvoer van 'brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren', 'suikerwerk zonder cacao' en 'aardappelen'.

FIGUUR 7: VARIATIE VAN DE UITVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – DUITSLAND – 2023/2022 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

3.1.2 IMPORT

De Belgische import van goederen uit Duitsland werd in 2023 aangevoerd door de rubriek **chemische producten** en meer specifiek 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik'. De invoer hiervan bedroeg iets meer dan 14,0 miljard EUR, waarmee deze groep van producten een aandeel van 22,9% vertegenwoordigde.

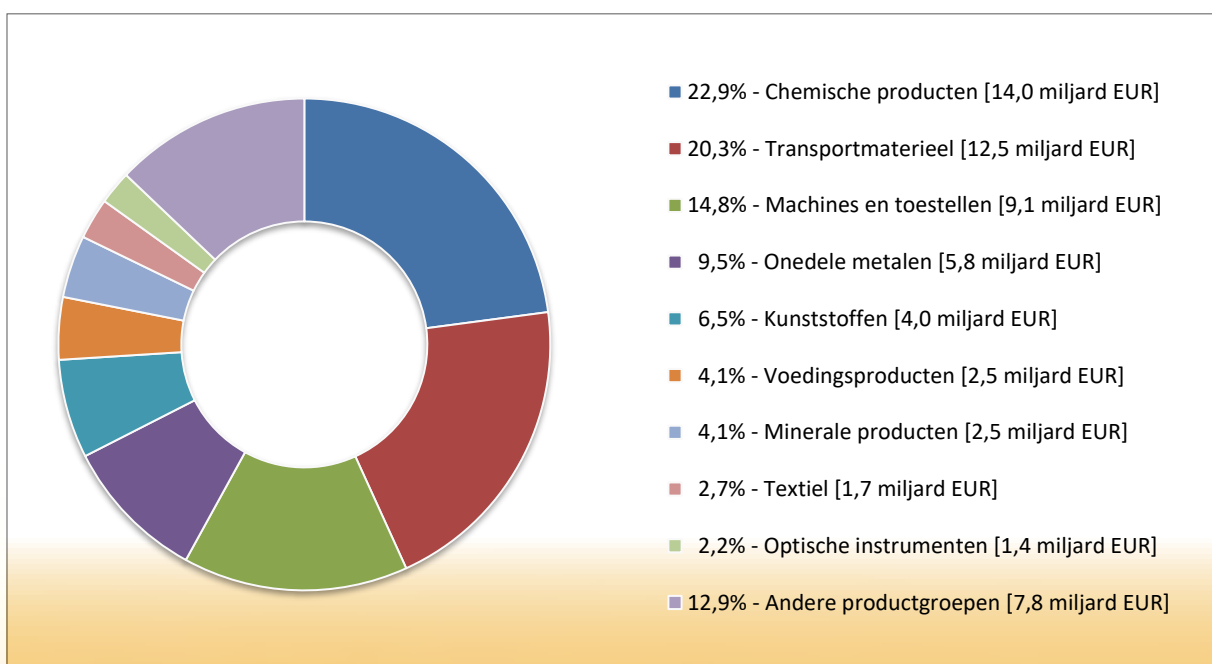
Transportmaterieel (belangrijkste sub-secties: 'voertuigen met enkel een elektromotor voor voortbeweging' en 'automobielen en andere motorvoertuigen met enkel een zuigermotor met vonkontsteking met een cilinderinhoud van meer dan 1.500 doch niet meer dan 3.000 cm³') nam met een totaal van ongeveer 12,5 miljard EUR een aandeel van 20,3% in de totale invoer voor zich.

De rubriek **machines en toestellen** (belangrijkste sub-secties: 'elektronische geïntegreerde schakelingen', 'draagbare automatische gegevensverwerkende machines, wegende niet meer dan 10 kg, die ten minste bestaan uit een centrale verwerkingseenheid, een toetsenbord en een beeldscherm' en 'centrifuges, centrifugaal-drogers daaronder begrepen') vervulde de top drie van belangrijkste Belgische importsecties uit Duitsland. De waarde hiervan was goed voor bijna 9,1 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 14,8%.

Twee andere rubrieken vertegenwoordigden eveneens een aandeel van meer dan 5,0% in de Belgische invoer van goederen uit Duitsland. Het gaat hierbij meer bepaald om:

- **onedele metalen:** 5,8 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 9,5% en
- **kunststoffen:** 4,0 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 6,5%.

FIGUUR 8: BELGISCHE INVOER UIT DUITSLAND GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2023 - IN % EN EUR)

Dat de totale Belgische import van goederen uit Duitsland er in 2023 met 4,0% op achteruitging, lag in de eerste plaats aan de gedaalde invoer van **chemische producten**. De afname hiervan met 2,8 miljard EUR (-16,7%) was vooral vanwege de terugval in de import van 'nucleïnezuren en zouten daarvan' en 'biodiesel en mengsels daarvan'.

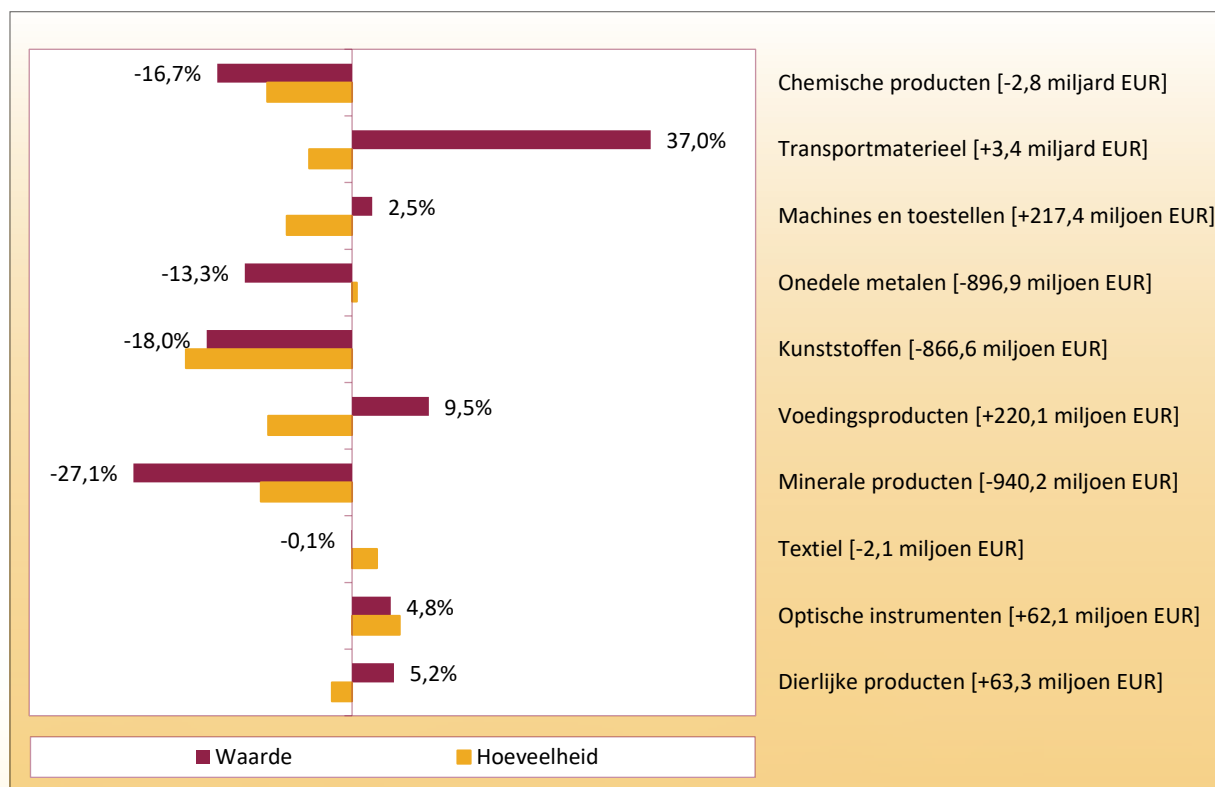
De sterkste procentuele achteruitgang van de tien voornaamste rubrieken werd echter opgetekend door **minerale producten** (-27,1%). De waarde hiervan verminderde met 940,2 miljoen EUR door de gedaalde invoer van o.a. 'elektrische energie' en 'halfzware oliën'.

De drie overige productgroepen uit de top tien waarvan de import in 2023 afnam, waren **textiel** (-0,1%, hetzij -2,1 miljoen EUR), **onedele metalen** (-13,3%, hetzij -896,9 miljoen EUR) en **kunststoffen** (-18,0%, hetzij -866,6 miljoen EUR).

De groei van de sectie **transportmaterieel** met 37,0% (+3,4 miljard EUR) kan grotendeels toegeschreven worden aan de gestegen invoer van 'voertuigen met enkel een elektromotor voor voortbeweging'. Het feit dat de ingevoerde hoeveelheid in tegenstelling tot de waarde verminderde, lag aan de sub-sectie 'automobielen en andere motorvoertuigen met enkel een zuigermotor met vonkontsteking met een cilinderinhoud van meer dan 1.000 doch niet meer dan 1.500 cm³'. Deze had echter slechts een geringe impact op de evolutie van de waarde.

De vier andere productgroepen uit de top tien waarvan de import in 2023 toenam, registreerden een groei die varieerde van 2,5% (**machines en toestellen**) tot 9,5% (**voedingsproducten**). De groei van deze laatste rubriek met 220,1 miljoen EUR kan o.a. toegeschreven worden aan de sub-secties 'brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren' en 'chocolade'.

FIGUUR 9: VARIATIE VAN DE INVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN – BELGIË – DUITSLAND – 2023/2022 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

3.1.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN GOEDEREN NA DE EERSTE DRIE MAANDEN VAN 2024

EXPORT

De Belgische **export** van goederen naar Duitsland bedroeg ruim 21,5 miljard EUR na afloop van de eerste drie maanden van 2024. Dit is een daling van 21,3% (-5,8 miljard EUR) vergeleken met de overeenkomstige periode van 2023.

De rubriek **chemische producten** had na de periode onder beschouwing de eerste plaats in de uitvoer behouden met een aandeel van 22,4% ondanks het feit dat de waarde van deze sectie in de uitvoer naar Duitsland met 21,3% (-1,3 miljard EUR) was afgenomen tot ongeveer 4,8 miljard EUR.

Na de eerste drie maanden van 2024 was de waarde van de sectie **minerale producten** in de uitvoer naar Duitsland met meer dan 2,3 miljard EUR (-44,2%) gedaald in vergelijking met de overeenkomstige periode van 2023. De uitvoer hiervan viel terug tot ongeveer 2,9 miljard EUR, hetgeen overeenkomt met een aandeel van 13,6% in de totale export.

Met een bedrag van iets minder dan 2,5 miljard EUR vervolledigde **transportmaterieel** de top drie van Belgische goederen naar Duitsland. Deze rubriek behaalde na het eerste kwartaal van 2024 een aandeel van 11,4% ondanks het feit dat de uitvoer hiervan met 13,9% (-394,1 miljoen EUR) afnam.

IMPORT

De Belgische **import** van goederen uit Duitsland bedroeg ruim 14,6 miljard EUR na de eerste drie maanden van 2024. Dit is een afname van 12,3% (-2,1 miljard EUR) in vergelijking met dezelfde periode van 2023, toen de invoer goed was voor ongeveer 16,7 miljard EUR.

Na afloop van het eerste kwartaal van 2024 nam de sectie **chemische producten** met 24,7% en een bedrag van meer dan 3,6 miljard EUR nog steeds de eerste plaats in. Wel was de waarde van de invoer na de periode onder beschouwing met 7,6% (-298,1 miljoen EUR) verminderd in vergelijking met een jaar eerder.

De reden voor de terugval van de totale Belgische invoer van goederen uit Duitsland lag vooral bij de rubriek **transportmaterieel**. Deze groep van producten bezette na de periode onder beschouwing de tweede plaats in de invoer met een aandeel van 14,9%. De waarde hiervan was met 34,7% gedaald, van 3,3 miljard EUR na de eerste drie maanden van 2023 tot ongeveer 2,2 miljard EUR na de overeenkomstige periode van 2024.

Machines en toestellen vervolledigden de top drie van de Belgische import van goederen uit Duitsland met een aandeel van 14,2% en een bedrag van iets minder dan 2,1 miljard EUR. Ten opzichte van de eerste drie maanden van 2023 was de waarde hiervan er met 342,6 miljoen EUR (-14,1%) op achteruit gegaan.

3.2 HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

In 2023 nam de waarde van de Belgische **export** van diensten naar Duitsland met 1,1% (-122,3 miljoen EUR) af tot ongeveer **10,7 miljard EUR**. Dit maakte van het land de **5de** belangrijkste klant van België in de totale uitvoer van diensten, na de Verenigde Staten, maar voor het Verenigd Koninkrijk. De uitvoer naar Duitsland was afgelopen jaar goed voor een aandeel van 7,9% in de totale Belgische export van diensten.

De Belgische **import** van diensten uit Duitsland vertegenwoordigde in 2023 een waarde van bijna **13,6 miljard EUR**, hetzij een toename van 2,3% (+304,3 miljoen EUR) in vergelijking met het jaar voordien. Duitsland was in 2023 de **4de** belangrijkste leverancier van diensten aan België, na Ierland en voor het Verenigd Koninkrijk. De invoer uit Duitsland vertegenwoordigde het voorbije jaar een aandeel van 9,6% in de totale Belgische import van diensten.

TABEL 4: EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE HANDEL IN DIENSTEN MET DUITSLAND

In miljoen EUR	2019	2020	2021	2022	2023
Export	9.199,1	8.979,6	9.535,9	10.803,4	10.681,1
Import	11.960,5	10.798,4	11.719,4	13.260,0	13.564,3
Handelsbalans	-2.761,4	-1.818,8	-2.183,5	-2.456,6	-2.883,2
Export: variatie (in %)	4,6	-2,4	6,2	13,3	-1,1
Import: variatie (in %)	6,8	-9,7	8,5	13,1	2,3

Aangezien de invoer van diensten uit Duitsland van 2019 tot 2023 telkens groter was dan de uitvoer ervan, vertoonde de **dienstenbalans** met dit land de voorbije vijf jaar een deficit in het nadeel van België.

Het tekort op de Belgische dienstenbalans met Duitsland, dat ongeveer 2,8 miljard EUR bedroeg in 2019, werd een jaar later gereduceerd tot ongeveer 1,8 miljard EUR doordat de import er sterker op achteruit ging dan de export. Vervolgens is de waarde van de invoer in 2021 en 2022 meer toegenomen dan die van de uitvoer, waardoor ook het tekort op de Belgische handelsbalans voor diensten met

Duitsland tijdens deze twee jaren steeg tot achtereenvolgens 2,5 miljard EUR en 2,9 miljard EUR. De invoer van diensten uit Duitsland bleef ook in 2023 verder groeien, terwijl de uitvoer er lichtjes op achteruitging. Dit had tot gevolg dat het deficit op de balans opliep tot net geen 2,9 miljard EUR, het grootste tekort van de periode onder beschouwing.

De balans voor diensten stond de voorbije vijf jaar in contrast met de goederenbalans, aangezien deze laatste traditioneel in het voordeel van ons land is.

3.2.1 EXPORT

In 2023 leidde de sectie **andere commerciële diensten** de Belgische **export** van diensten naar Duitsland met een waarde van meer dan 3,8 miljard EUR en een aandeel van 35,9%. Deze groep van diensten bestaat o.a. uit 'transitohandel', 'operationele leasing-diensten', 'juridisch, accountancy- en managementadvies en public relations', 'audit, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten' en 'reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek'. **Vervoer** bezette plaats twee met 29,0% en **communicatie** nam de derde plaats in met een aandeel van 12,9%.

Dat de Belgische uitvoer van diensten naar Duitsland met 1,1% verminderde in 2023 was in de eerste plaats het gevolg van de lagere waarde voor **vervoer** (-10,1%, hetzij -349,7 miljoen EUR).

Daarnaast is ook de uitvoer van **constructie** sterk verminderd in 2023. Deze groep van diensten, die in 2022 nog goed was voor een bedrag van 460,6 miljoen EUR, kwam

afgelopen jaar niet meer voor in de top vijf van belangrijkste secties doordat de waarde hiervan met 40,0% (-184,0 miljoen EUR) was gedaald tot 276,6 miljoen EUR.

Met uitzondering van de rubriek vervoer lieten alle dienstengroepen uit de top vijf een groei optekenen. Zo is de waarde van **andere commerciële diensten**, die de eerste plaats innamen met meer dan een derde van de totale Belgische uitvoer van diensten naar Duitsland, met 202,5 miljoen EUR (+5,6%) gegroeid.

Communicatie en **reisverkeer** registreerden beiden een groei van 8,9%. De waarde van de eerste groep van diensten steeg met 113,1 miljoen EUR, terwijl die van de laatstgenoemde sectie er met 34,4 miljoen EUR op vooruit ging.

De rubriek **verzekeringen** was de overgebleven sectie uit de top vijf waarvan de export steeg. De waarde hiervan vertoonde een groei van 6,2% (+23,3 miljoen EUR).

TABEL 5: BELGISCHE EXPORT NAAR DUITSLAND VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

In miljoen EUR	2022	2023	2023/2022 Var. (in %)	2023 Aandeel (in %)
Andere commerciële diensten	3.634,8	3.837,3	5,6	35,9
Vervoer	3.451,8	3.102,1	-10,1	29,0
Communicatie	1.269,3	1.382,5	8,9	12,9
Reisverkeer	385,0	419,4	8,9	3,9
Verzekeringen	377,7	401,0	6,2	3,8
Andere diensten	1.684,7	1.538,7	-8,7	14,4
Totaal	10.803,4	10.681,1	-1,1	100,0

3.2.2 IMPORT

De eerste plaats in de Belgische invoer van diensten uit Duitsland werd in 2023 net zoals aan uitvoerzijde ingenomen door de sectie **andere commerciële diensten** met een bedrag van ruim 5,1 miljard EUR en een aandeel van 37,7%. **Vervoer**, dat o.a. bestaat uit zeevervoer, luchtvervoer, spoorvervoer, vervoer over de weg en vervoer over de binnenwateren, nam plaats twee in met een aandeel van 26,3%, terwijl de sectie **productie gerelateerde diensten** de top drie vervolledigde met een aandeel van 9,5%.

De hogere waarde voor de secties **andere commerciële diensten** en **productie gerelateerde diensten** heeft er toe bijgedragen dat de Belgische invoer van diensten uit

Duitsland met 2,3% steeg in 2023. Deze twee rubrieken lieten afgelopen jaar een toename van respectievelijk 3,5% (+171,6 miljoen EUR) en 94,4% (+625,5 miljoen EUR) optekenen.

Communicatie en **reisverkeer**, die de vierde en vijfde plaats in de Belgische invoer van diensten uit Duitsland innamen, registreerden een stijging van respectievelijk 2,2% (+23,3 miljoen EUR) en 12,7% (+102,9 miljoen EUR).

De groei van de hiervoor aangehaalde secties was significanter dan de terugval in de invoer van **vervoer** met 13,5% (-558,4 miljoen EUR) en de **andere diensten** (-3,6%, hetzij -60,6 miljoen EUR).

TABEL 6: BELGISCHE IMPORT UIT DUITSLAND VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

In miljoen EUR	2022	2023	2023/2022 Var. (in %)	2023 Aandeel (in %)
Andere commerciële diensten	4.942,2	5.113,8	3,5	37,7
Vervoer	4.131,2	3.572,9	-13,5	26,3
Productie gerelateerde diensten	662,5	1.288,0	94,4	9,5
Communicatie	1.037,4	1.060,6	2,2	7,8
Reisverkeer	807,4	910,2	12,7	6,7
Andere diensten	1.679,3	1.618,7	-3,6	11,9
Totaal	13.260,0	13.564,3	2,3	100,0

3.2.3 ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN DIENSTEN NA DE EERSTE DRIE MAANDEN VAN 2024

EXPORT

Volgens de beschikbare gegevens voor 2024 bedroeg de Belgische **export** van diensten naar Duitsland ongeveer 2,5 miljard EUR na de eerste drie maanden. Dit is een daling van 5,3% (-137,5 miljoen EUR) in vergelijking met dezelfde periode van 2023.

De sectie **andere commerciële diensten** had na de periode onder beschouwing de eerste plaats in de uitvoer behouden met een bedrag van 893,2 miljoen EUR en een aandeel van 36,1%, ondanks het feit dat de waarde hiervan met 4,8 miljoen EUR (-0,5%) was afgenomen.

IMPORT

De Belgische **import** van diensten uit Duitsland bedroeg iets meer dan 3,5 miljard EUR na afloop van de eerste drie maanden van 2024. Dit is een toename van 0,8% (+27,7 miljoen EUR) in vergelijking met dezelfde periode van 2023.

De rubriek **andere commerciële diensten** had na de periode onder beschouwing ook aan invoerzijde autoritair de eerste plaats behouden met een aandeel van 37,6% en een bedrag van iets meer dan 1,3 miljard EUR. De waarde hiervan was echter met 95,9 miljoen EUR (-6,8%) gedaald.

De rubriek **vervoer** bezette na het eerste kwartaal van 2024 de tweede plaats in de Belgische uitvoer van diensten naar Duitsland met een aandeel van 30,3% en een waarde van 749,8 miljoen EUR. Dit is een terugval van 4,7% (-36,6 miljoen EUR) in vergelijking met de overeenkomstige periode van 2023.

De waarde van **communicatie** in de Belgische uitvoer van diensten naar Duitsland was na de eerste drie maanden van 2023 met 5,8% (-20,0 miljoen EUR) verminderd in vergelijking met de overeenkomstige periode een jaar eerder tot 326,7 miljoen EUR. Hiermee was deze groep van diensten goed voor een aandeel van 13,2%.

De waarde van **vervoer** in de import van diensten uit Duitsland is met 10,4% (+92,2 miljoen EUR) gestegen tot 980,8 miljoen EUR. Hiermee vertegenwoordigde deze groep van diensten een aandeel van 27,9%.

De sectie **productie gerelateerde diensten** vervulde de top drie van belangrijkste rubrieken in de Belgische invoer van diensten uit Duitsland. De waarde hiervan was er na het eerste kwartaal van 2024 met 20,0% (-63,5 miljoen EUR) op achteruit gegaan tot 253,2 miljoen EUR. Hiermee was deze groep van diensten goed voor een aandeel van 7,2%.

4 ENKELE ECONOMISCHE INDICATOREN - DUITSLAND

Economische structuur (2023 - schattingen):	
BBP	4.122,2 miljard EUR
Groeipercentage van het BBP	-0,2%
Inflatie	6,0%
Uitvoer van goederen (FOB)	1.589,3 miljard EUR
Invoer van goederen (FOB)	1.365,7 miljard EUR
Handelsbalans	223,6 miljard EUR
Bevolking	84,5 miljoen
Werkloosheidsgraad	3,0%
Voornaamste klanten (2023): in % van het totaal	
Verenigde Staten	9,9
Frankrijk	7,6
Nederland	7,2
China	6,1
Voornaamste leveranciers (2023): in % van het totaal	
Nederland	14,5
Polen	7,0
China	6,9
België	6,3
Voornaamste uitgevoerde producten (2023): in % van het totaal	
Automobielen en andere motorvoertuigen hoofdzakelijk ontworpen voor personenvervoer	10,3
Geneesmiddelen	3,9
Delen en toebehoren van motorvoertuigen	3,9
Voornaamste ingevoerde producten (2023): in % van het totaal	
Automobielen en andere motorvoertuigen hoofdzakelijk ontworpen voor personenvervoer	5,3
Delen en toebehoren van motorvoertuigen	3,2
Ruwe aardolie en ruwe olie uit bitumineuze mineralen	3,1

Bronnen: Eurostat + TrendEconomy + IMF

5 METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN

5.1 CONCEPT

Twee concepten kunnen gebruikt worden voor het bepalen van de statistieken betreffende de buitenlandse handel van goederen: het communautair concept of het nationaal concept.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel maakt gebruik van de gegevens volgens het communautair concept, aangezien deze ook door Eurostat aangewend worden. De statistieken die hier geleverd worden, zijn vergelijkbaar met de gegevens van de andere Europese landen alsook diegene die gebruikt worden in de publicaties van de Europese Unie. De definitie van beide concepten wordt hieronder gegeven:

HET COMMUNAUTAIR CONCEPT

Een set van gegevens wordt berekend volgens de door de Europese Commissie vastgelegde regels. Deze cijfers over de in- en uitvoer van goederen - ook genaamd «**cijfers volgens communautair concept**» of «cijfers volgens EU concept» - omvatten, grosso modo, de goederen die de landsgrenzen overschrijden, met uitzondering van goederen in transit en enkele eerder onbeduidende tijdelijke goederenbewegingen. Het voordeel van deze statistieken «volgens communautair concept» is dat ze vergelijkbaar zijn met de cijfers van de andere lidstaten van de Europese Unie.

HET NATIONAAL CONCEPT

Een tweede set van gegevens wordt berekend volgens regels die nationaal in België werden vastgelegd door de Nationale Bank van België (NBB), de instantie die in België bevoegd is voor de berekening van onder andere de in- en uitvoer statistieken voor rekening van het INR. Die set van cijfers over de in- en uitvoer - ook genaamd «**cijfers volgens nationaal concept**» - is een afgeleide van de eerste set en omvat enkel de in- en uitvoerbewegingen waarbij ingezetenen betrokken zijn. Deze tweede set van cijfers is noodzakelijk voor een correcte integratie van de cijfers over de buitenlandse handel in de cijfers van de betalingsbalans en de nationale rekeningen, omdat ze een beeld geven van de goederenhandel van Belgische ingezetenen met het buitenland. De cijfers volgens «communautair concept» omvatten immers een aanzienlijke hoeveelheid handel waarbij geen Belgische ingezetenen betrokken zijn.

5.2 INDEX VAN DE EENHEIDSPRIJS IN DE IN- EN UITVOER

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van de index van de eenheidsprijs van goederen in de import en de export voor België (met de wereld).

Dankzij deze index kan de algemene evolutie van de prijs van goederen worden geanalyseerd. Dit laat dan op zijn beurt weer toe om de globale evolutie van de Belgische import en export in perspectief te zien door te bepalen welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in de prijs (en dus ook welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in hoeveelheden).

De tabel moet als volgt geïnterpreteerd worden:

als een product een exportwaarde had van 100 EUR in 2015, dan heeft dit product **gemiddeld** een exportwaarde van 143,5 EUR in 2023. Hetzelfde principe geldt ook voor de import. Als een product een importwaarde had van 100 EUR in 2015, heeft ditzelfde product gemiddeld een importwaarde van 145,6 EUR in 2023.

TABEL 7: INDEX VAN DE EENHEIDSWAARDE VAN DE TOTALE EXPORT EN IMPORT VAN BELGIË (2015=100)

	Export	Import
2014	100,5	101,8
2015	100,0	100,0
2016	97,4	96,2
2017	102,0	102,5
2018	105,9	108,5
2019	108,3	111,5
2020	108,3	108,8
2021	120,4	122,3
2022	152,8	157,7
2023	143,5	145,6

6 BRONNEN

WERELDBANK — WWW.WORLDBANK.ORG

NATIONALE BANK VAN BELGIË — WWW.NBB.BE

CREDENDO GROUP — WWW.CREDENDOGROUP.COM

CIA WORLD FACTBOOK — WWW.CIA.GOV

DIRECTORATE-GENERAL COMMERCE, EUROPEAN COMMISSION — [HTTP://EC.EUROPA.EU/TRADE](http://EC.EUROPA.EU/TRADE)

EUROSTAT, EUROPESE COMMISSIE — [HTTP://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT](http://EC.EUROPA.EU/EUROSTAT)

WERELDHANDELSORGANISATIE — WWW.WTO.ORG

7 CONTACTEN

STUDIES EN STATISTIEKEN

CHRISTELLE CHARLIER

DIRECTEUR

☎ +32 2 206 35 78

✉ CHRISTELLE.CHARLIER@ABH-ACE.BE

DENNIS GIJSBRECHTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 73

✉ DENNIS.GIJSBRECHTS@ABH-ACE.BE

CÉDRIC CLUDTS

INTERNATIONAL TRADE ANALYST

☎ +32 2 206 35 64

✉ CEDRIC.CLUDTS@ABH-ACE.BE

Datum van publicatie: Augustus 2024

Verantwoordelijke uitgever: Fabienne L'Hoost

Tekstschrijver: Dennis Gijsbrechts

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kan het Agentschap voor Buitenlandse Handel niet verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Het kan evenmin verantwoordelijk worden gehouden voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze nota. Deze nota heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

Overname gegevens is toegelaten mits bronvermelding.

**Agentschap voor
Buitenlandse Handel**

Agentschap voor Buitenlandse Handel
Montoyerstraat 3 - 1000 Brussel • België
+32 2 206 35 11 • www.abh-ace.be